Kapitel 4.

Vi er færdige! Begynd bare at bruge det, du kan

Hvis du har gennemarbejdet alle øvelserne hidtil efter anvisningerne befinder du dig lige nu i en situation, hvor intet grønlandsk ord er svært at udtale uagtet længde og antallet af "sære" lyde.

Men du trænger selvfølgelig til lidt mere træning før det bliver helt flydende og sikkert og så er der selvfølgelig den lille detalje, at du også skal have lært hvad alle ordene gør og betyder. Det vender vi tilbage til, når selve sprogundervisningen begynder i næste kapitel.

Dagens lektion runder udtalen af. Det gør vi med tre forskellige øvelser:

- 1. Syng en lille sang, for melodien støtter udtalen vældigt meget
- 2. Gennemarbejd 10 minidialoger med absolut dagligdags sprog
- 3. Vend tilbage til Tikaajaats velkomst og forvis dig om, at du nu er i stand til at gentage alt hvad hun siger uden de store problemer. Det burde du nemlig være i stand til nu.

Nuilersup qilaap

Her er første og sidste vers af Hans Lynges højt elskede sommerdigt om Grønland:

Nuilersup qilaap seqinersuata akisunnerata uisikkunigit timmiaarannguit ima torlortarai: Sululinnguuvutit. Qaa qangattarsarit!

...

Asagamma qujallunga pakkullagit iperassanatit asasannguara ima taagugara: Seqininnguara anoraannguara, aasannguara!

Minidialogerne

Brug dem til to ting: First og fremmest som materiale, du kan træne din udtale på, men også som "grydeklare" sætninger, du kan bruge for at fortælle andre mennesker, at du er interesseret i grønlandsk og at du gerne ser dine grønlandske venner og forbindelser forsøge at tale grønlandsk til dig. Uden den lille ting i orden kommer du nemlig aldrig rigtigt i gang med at lære andet end nogle få sætninger papegøjesprog, der ikke rigtigt kan bruges til noget som helst.

Så lær sætningerne udenad. Lad i denne fase være med at forsøge at forstå sætningerne struktur. Vi vender frygteligt tilbage til analysen allerede i næste lektion.

1. Qanoq ategarpit? Tikamik ategarpunga. ('Hvad hedder du? Jeg hedder Tika')

Per Langgård

pela@nanoq.gl - per@oxenroadinn.fi

Härkätie 371 FIN-21490 Marttila +358 2484 6062 Postboks 980 DK-3900 Nuuk +299 328486

- 2. Tiitorusuppit? Massakkuunngitsoq ('Vil du have te? Ikke lige nu.')
- 3. Ataasinnguartorusuppit? Qujaannarpunga ('Vil du have en lille en? Nej tak')
- 4. *Qanga tikippit? Ippassaq* ('Hvornår kom du? I går')
- 5. Qaqugu aallaqqissavit? Aqaguagu ('Hvornår rejser du igen? I overmorgen')
- 6. *Utoqqatserpunga! Ajunngilaq* ('Undskyld! Det er i orden')
- 7. *Qanoq ippit? Ajunngilanga* ('Hvordan har du det? Fint')
- 8. *Per takuiuk? Aap, pisiniarfimmi naapippara* ('Har du set Per? Ja, jeg mødte ham i butikken')
- 9. Neriartorniarit! Piffissaqanngilanga ('Kom og spis! Jeg har ikke tid')
- 10. Pikkoreqaatit! Qujanaq ('Hvor er du dygtig! Tak')

Tikaajaats velkomst

Denne opgave er langt fra let, men hvis du giver den, hvad den behøver, kan du godt klare den, og det vil du lære rigtigt meget af

- 1. Aflyt velkomsten igen og skriv den ned ord for ord. Lad være med at snyde dig selv ved at bruge facitlisten i første omgang!!
- 2. Når du mener at være ved at være igennem checker du din nedskrift med facitlisten, du finder på DVD-en og i indstikshæftet. Hvis du har under en snes fejl skal du være rigtigt stolt af dig selv!
- 3. Aflyt nu velkomsten igen med facitlisten åben og bliv ved ind til du har teksten korrekt og du har forstået hvorfor alting staves som det gør.
- 4. Læs din tekst højt et par gange og giv udtalen alt hvad du har. Ikke bare de enkelte lyd, men også de tonale tommefingerregler skal med. Ellers får du problemer hver gang ordene er på mere end blot 4-5 stavelser.
- 5. Til sidst aflytter du Tikaajaat igen, men denne gang sådan, at du gentager alt hvad hun siger ord for ord, eller -hvis du kan flere ord i sammenhæng. Vær sikker på, at du ved hvor pauseknappen er!

Per Langgård

pela@nanoq.gl - per@oxenroadinn.fi